

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštno
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
spravništvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

BRALNO DRUŠTVO
ST. ANTON
SLOV.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 26.

V Mariboru, dne 27. junija 1901.

Tečaj XXXV.

Slovenski deželni poslanci.

Maribor, dne 24. t. m.

Iz razlogov, ki so našim čitateljem do-
volj znani, so naši deželni poslanci majnika
l. 1899 zapustili deželno zbornico ter se do-
sedaj niso vrnili v njo. Pred kratkim so imeli
posvetovanje v Mariboru, kjer so zopet skle-
nili, da se ne vrnejo v Gradec, ker še jim
vlada in nemška večina nista dali zadoščenja
za vse storjene krivice in žalitve, niti jim
dali zagotovila, da se v bodoče zastopniki
slovenskega ljudstva v Gradcu ne bodo več
žalili in prezirali. Ker pa morajo poslanci
ostati v vedni dotiki s svojimi volilci, sklicali
bodo deželni poslanci kmalu svoje zaupne
može v Maribor, kjer jim bodo natančno
razložili razloge svojega postopanja ter jih
vprašali, ali še uživajo zaupanje slovenskega
ljudstva ali ne.

Medtem pa se pridno ruje proti našim
slovenskim poslancem zaradi tega, ker nečejo
v deželno zbornico. Njih nasprotniki so se-
veda spodnještajerski nemčurji in Nemci
s svojim glasilom »Štajercem«. Da bi nem-
čurji in nemškutarji radi, naj bi naši poslanci
nemškimi v Gradcu pete lizali, je razumljivo
in za to se tudi noben pameten Slovenec
na njih hujskanje in pisarjenje ne ozira.
Drugi nasprotniki so slovenski liberalci.
V svojem glasilu »Slov. Narodu« so grdo
napadli naše poslance zaradi tega, ker
ne gredo v Gradec, ter izrekli neumno za-
htevo, naj vendar pohitijo v Gradec kričati
in se tepsti z Nemci, mogoče, da tako kaj
dosežejo. Kakor se nam poroča od več stra-

nij, so liberalci to številko »Slov. Naroda«
pod kuvertom poslali spodnještajerskim žu-
panom in vplivnim možem. Bolj hudi in jezni
nego na nemškutarje in slovenske liberalce
pa so deželni poslanci na one mlajše
rodoljube, ki so se na shodu v Slov.
Bistrici sicer dotaknili delovanja naših de-
želnih poslancev, a ki v resnici niso rekli
besedice niti proti niti za abstinenco
deželnih poslancev. Vsled tega se nam zdi
tudi vse ono osebno, večkrat skrajno-ža-
ljivo napadanje in žaljenje zadnjega časa
popolnoma neopravičeno.

Deželni poslanci so že ob svojem iz-
stopu naznanili ljudstvu, da ne gredo več v
Gradec, dokler se razmere ne spremenijo, in
ljudstvo je njih korak odobrilo. Toda
če bi tudi bil sedaj kdo drugega mnenja, zdi
se nam nepolično in škodljivo, ako bi v
sedanjih razmerah obsojeval abstinenco na-
ših deželnih poslancev. Pomislimo le prvi na-
sledek take obsodbe, ki bi nas v sedanjih
razmerah zadel dovolj ludo. Ako bi se iz-
vršila taka obsodba, odložili bi poslanci go-
tovo takoj mandate in v teku ednega polletja
morali bi ljudstvo siliti dvakrat na volišče,
kajti nove volitve v deželni zbor stoje že
itak pred vrati. Bilo bi slovenski stvari go-
tovo le v škodo, ako bi z nemškutarji in
liberalci tudi v sedanjih razmerah obsojali
abstinenco deželnih poslancev.

Kmalu bo shod zaupnih mož v
Mariboru, kjer se bo govorilo o postopanju
naših deželnih poslancev. Mi sicer po zadnjih
dogodkih nimamo upanja, da bi bil kdo iz-
med nas povabljen na ta shod, vendar po-

zdravljamo shod z željo, naj za-
upni možje odobrijo abstinenco
poslancev, ter jih prosijo, da še nadalje o-
držijo svoje mandate ter da man-
date pridno izrabljajo s shodi med ljudstvom
in v pogajanjih z vlado!

Nov volilni red.

Deželni odbor štajerski je predložil nov,
oziroma premenjen volilni red za deželni
zbor. Ta volilni red skrbi le za mest-
jane, vrže drobtinico stavcem ter ne da
ničesar k mečkemu stanu in ne popravi
nobene krivice spodnještajerskim Slovincem.

Čeravno imajo mesta že več kot dovolj
zastopnikov v deželnem zboru, vendar se
jim dasta po novem volilnem redu še dva
glasova, h katerima lahko kot tretjega pri-
stejemo tudi na novo določeni glas ravnat-
elja tehnične visoke šole.

Kmetska skupina pa ne dobi po novem
volilnem redu nobenega glasu več. Nemškim
liberalcem in nacionalcem cvete namreč pse-
nica le po mestih in trgih, zato pa mestom
in trgom dajejo novo moč v deželni zbornici.
Ptujski »Štajerc«, ki bi se rad prilizoval na
obe strani, kmetu in mestjanu, bo sedaj ven-
dar moral pokazati svojo pravo barvo, ako
noče, da ga vsak kmet imenuje nesramnega
lažnika, kadar se bo zopet hlinil kot prijatelja
slovenskemu kmetu. Mi smo radovedni, s ka-
kimi besedami bo ošteval ptujski kljukec
nemške in nemškutarske kramarje po mestih
in trgih!

Listek.

Kukavica.

Češki spisal V. Kosmák. — Poslov. — k.
(Konec.)

Gospod župnik je vstal: — Prosim za
besedo.

— Gospodje sosed, — je začel župnik
resno, — resnica je, da bo treba novo šolo
postaviti, ali pa sedanjo razširiti. Imamo čez
120 solskih otrok in torej se moramo po-
brigati za drugi razred. To nas bode stalo
seveda kakih tisoč goldinarjev. Gospod Hirs
nam ponuja, da postavi za otroke tovarniških
delavcev, katerih je kakih pedeset, šolo sam,
za lastni groš, in ne želi od nas za to nič
druga, ko da bi mu prodali občinski pašnik.
Denar za pašnik bi se naložil na obresti, in
brez tega pašnika bi vendar nekako izhajali
— to je vse resnica.

— Sveta resnica, — je potrdil župan
in njegovi pristaši so zadovoljno pokimali z
glavami.

— To sem vse uvaževal in dobro pre-
mislil. Prišel sem pa vendar do tega sklepa,
da njegove ponudbe ne moremo in ne smemo
sprejeti.

Župan se je ozrl začudeno na župnika
in pristaši njegovi so napravili kisle obraze.

— Povem vam, ljubi prijatelji, zakaj
vam tako svetujem: Ne verujem, da bi gos-
pod Hirs sam te stroške poravnal, saj veste,
gospoda, — med nami rečeno — da je gos-
pod Hirs žid. Cela ta stvar smrdi po vra-
goliji. Mogoče, da gospod Hirs priskrbi kak
prostor za šolo na lastne stroške, a učitelja
bode plačevalo gotovo ono nam sovražno
društvo, tako zvani nemški »Schulverein«.
Rekel sem, da je to društvo nam sovražno,
ker dobiva podporo iz luteranske Prusije,
čije ljubezen do nas vam je vsem dobro v
spominu od leta 1866.

— Izvrstno! — je klical Juřena.

— To društvo, — je govoril gospod
župnik dalje, — ustanavlja kjer more v naših
čeških vaseh šole, v katerih se najde le ne-
koliko nemških šolarjev, ostali so deca čeških
roditeljev. V takih šolah poučuje se le nemški
in naša deca se potujčujejo. S tako šolo bi
obdaril gospod Hirs gotovo tudi nas, ako bi
mu šli na limanice.

Prijatelji, to bi bil velik greh. Hoče-li
gospod Hirs, naj si vzame za svoje in za
otroke svojih nemških ali židovskih uradni-
kov lastnega nemškega učitelja, najsi tudi
žida, to nam nič mar, naše katoliške, češke
otroke pa naj pusti pri miru, teh mi ne iz-
damo in izdati ne smemo. V njegovi šoli bi
se nam popolnoma izpridili, odtujili. Izgubili

bi tam ljubezen do svojega materne jezika
in tako tudi obenem do vas, svojih starišev.
Postali bi tam malomarni za svojo katoliško
vero. Postali bi pa v takej šoli tudi bedasti,
ker poučevati otroke v jeziku, ki ga ne ra-
zumejo, je gola neumnost in otrok, ki ne
razume učitelja, oslabi na pameti. — In pri-
jatelji, hočete, da bi se vaši lastni otroci
nekaj vas in vašega jezika sramovali? da
bi se od daleč cerkvi izogibali?

— Nikoli! — so klicali nasprotniki šul-
ferajnske šole.

— Zato nasvetujem, — je končal žu-
pnik, — da bi se gospodu Hirsu spodobno
zahvalili in si postavili šolo sami. Četudi
nismo bogati, Bog nam bo pomagal. Ne
sprejmimo tega daru! ta fabriška šola bi bila
kukavičje jajce v naši vasi in kak blagor
prinese tako jajce v gnezdece, to veste vsi.

Nato je vstal Juřena in rekel s tresočim
se glasom: — Gospoda, strinjam se popol-
noma s prečastitim gospodom in se mu za-
hvaljujem, da nam je to stvar tako pojasnil.
Postavimo si šolo v božjem imenu sami in
ne pustimo, da bi se nam tukaj vgnezdil
tujec in z našimi otroki delal, kar bi hotel.

Pristaši županovi in Hirsovi, ki so med
govorom gospoda župnika oči povesili, na-
sprotovati pa mu vendar niso upali, začeli
so zdaj glasno mrmrati.